

forskjellige Myndigheder samt endelig at give Beboerne Leilighed til at fremkomme med deres Ansuelser og Duffer, inden Man strider til at iværksætte saadanne Omlægninger, og Ministeriet har derfor troet at kunne foreslaae, at Forandringer i Underretskredsenes Omfang og Begrænsning samt Forandringer af Tingstede skulle kunne bestemmes ved kongelig Anordning, selvfølgelig, forsaavidt de medføre Udgifter for Statskassen, efterat Rigsdagens Samtykke til disses Afholdelse er erhvervet gennem Finantsloven, hvorved ogsaa vil opnaaes, baade at hensigtsmæssige Forandringer kunne foretages paa en lettere og simplere Maade og at den lovgivende Magt fritages for at beskæftiges med en Mængde Detailbestemmelser, og det skjønnes heller ikke at en saadan Ordning i nogen Maade strider mod Grundlovens § 74, i hvilken Henseende det ogsaa maa bemærkes, at man hidtil stedse har foretaget blot territoriale Omlægninger af de nu bestaaende Jurisdiktioner ad administrativt Wei.

ad § 2.

Det følger af sig selv, at Dommeren, hvor der kun er eet Tingsted, bør have Bopæl ved dette. I de Retkredse, hvor der findes flere Tingsteder, maa et af dem vælges til Dommerens Bopæl, og dette kaldes da Hovedtingstedet, da den Omstændighed, at Dommeren boer og har sit Kontor der, maa bewirke, at Stedet betragtes som Retkredsens egentlige Midtpunkt, om end de andre Tingsteder, hvad den egentlige Retsspleie angaaer, indtage en sideordnet Stilling. Man har derfor stræbt stedse at vælge en Kjøbstad eller i alt Fald en betydeligere Handelsplads eller Flække til Hovedtingsted, fordi et saadant Sted maa antages stedse at have Bevørgningspunkter med en stor Del af Landbefolkningen, og hvor der i en Retkreds findes flere Kjøbstæder, er til Hovedtingsted valgt den betydeligste eller den, der efter samtlige forhaanden-

værende Forhold maatte antages at være af størst Interesse for Fleertallet af Retkredsens Beboere.

ad § 3.

Den i § 1 og i den det nærværende Lovudkast vedføjede Tavle omhandlede Inddeling af Landets Retkredse støtter sig, som alt tidligere bemærket til Principet om Retsspleiens Udskillelse fra Administrationen, og forudsætter derfor, at Dommerne i de nye Retkredse ikke have andre Forretninger end dem, der ligefrem følge af Dommerkaldets Natur eller staae i en saadan Forbindelse med det nævnte Kald, at de ikke uden væsentlige Ulemper vilde kunne skilles derfra eller i alt Fald bør forenes med Dommerforretningerne, fordi de ikke uden uforholdsmæssige Bekostninger ville kunne overdrages særlige Embedsmænd. Nærværende Lovudkast i Forbindelse med Lovudkastet om Politivæsenets Ordning maa derfor indeholde den praktiske Gjennemførelse af Grundlovens § 76, hvorved dog forudsættes, at Bestyrelsen af Overformynderivæsenet, hvorom et særligt Udcast er forelagt Rigsdagen, vil blive ordnet uafhængigt af de her omhandlede Lovudkast, og vil det da her nærmest være Opgaven at fastsætte hvilke Forretninger, der fremtidig skulle henlægges under Dommerne. De i saa Henseende paatænkte Forskrifter vare alt optagne i § 8 i det i Rigsdagens forrige Samling fremlagte Udcast til en Nævningelov, og de der givne Grundtræk bleve i det Hele billigede af det af Folketinget nedsatte Udvalg; men da den nævnte Paragraf efter Udvalgets Indstilling er udgaaet i det Udcast til en Nævningelov, som forelægges Rigsdagen i nærværende Samling, vil det være nødvendigt at optage de herhenhørende Bestemmelser i nærværende Udcast, hvor de ogsaa naturligst finde deres Plads og nærværende Paragraf er derfor væsentlig affattet i Overensstemmelse med den ovennævnte Paragraf i det tidligere Udcast til en Nævningelov, idet dog dens nærværende Plads medfører en noget forandret Affattelse.